

Vad tycker invånarna om återvinningsstationerna i Borås?

Bakgrund

Under februari 2016 gjorde Borås Energi och Miljö en enkätundersökning för att få input kring hur återvinningsstationerna i Borås kan förbättras. Enkäten riktade sig till invånarna i Borås och handlade om vilka faktorer som invånarna anser är viktigast för att få en bra upplevelse när de lämnar skräp på en återvinningsstation. Enkäten spreds via Borås Energi och Miljö:s hemsida, Facebook och Twitter.

Enkätundersökningen gjordes i projektet Innovativa Återvinningsstationer, som har utförts inom ramen för [Innovationsplattform Norrby](#).

I enkäten ombads invånarna gradera med en siffra (1-10) hur viktigt de ansåg att vissa faktorer var för att få en positiv upplevelsen av att lämna skräp på en återvinningsstation. (10 var viktigast och 1 minst viktigt). De faktorer som invånarna skulle gradera var:

1. Att det är rent och snyggt
2. Att sopkärlen inte är fulla
3. Att det är upplyst
4. Att stationen finns nära min bostad
5. Att det finns bra parkeringsmöjligheter i närheten
6. Att det finns bra skyltar så att man lätt förstår vilket skräp som ska läggas i viken behållare

Hur värderades resultatet?

Graderingen som angetts för respektive faktor multiplicerades med antalet personer som angett samma gradering. Värderingen togs fram genom att summera alla graderingar. Exempel: Om 20 personer anger graderingen 5 för en given faktor, 30 personer anger graderingen 7 och 8 personer anger graderingen 9 så blir värderingen av faktorn: $(20 \cdot 5) + (30 \cdot 7) + (8 \cdot 9) = 382$.

Resultat

58 personer svarade på enkäten. Den faktor som flest personer tyckte var viktigt var "att sopkärlen inte är fulla", följt av "att det finns bra skyltar så att man lätt förstår vilket skräp som ska slängas i vilken behållare". Den faktor som bedömdes som minst viktigt var "att det finns bra parkeringsmöjligheter i närheten". I tabellen nedan ges den summerade värderingen för alla faktorer.

Faktorer som påverkar upplevelsen att gå till en återvinningsstation	Värdering
Att sopkärlen inte är fulla	527
Att det finns bra skyltar så att man lätt förstår vilket skräp som ska slängas i vilken behållare.	508
Att det är rent och snyggt	462
Att det är upplyst	430
Att stationen finns nära min bostad	430
Att det finns bra parkeringsmöjligheter i närheten.	399

I enkäten fanns även möjlighet att lämna övriga kommentarer på hur återvinningsstationerna i Borås kan förbättras. Nedan ges kommentarerna i oredigerat format:

- *Att det ser städad ut. ÄVS i knalleland (vid tågstationen) ser nästan alltid helt kaos ut, folk verkar tro att man kan dumpa vad som helst. Där hade nästan en kamera varit motiverad.*
- *Att öppningarna på alla behållare är konstruerade så att de är möjliga att använda för rullstolsburna. Nu är det inte alltid så.*
- *Avgaser från egna och andras bilar att få slippa detta. Bilköer stress mer plats vid lämnandet av sopor. Kösystem. Längre öppethållande. Bättre sophantering och sortering i hemmet.*
- *Behållaren för batterier verkar alltid vara full (Skogsfrugatan). Töms den för sällan eller inte alls? Det kommer att leda till att försämrade sortering.*
- *Bra öppettider!!! Så man slipper åka över hela stan för att komma till en station som är öppen!*
- *Det borde finnas en ordentlig papperskorg på att stationer för t.ex. plastpåsar som folk är mycket duktiga på att slänga på marken, speciellt runt glaset!*
- *Det märkligaste är att vi inte har mer sortering vid huset. Varför i hela friden har vi inte fler olika färgade påsar så sopbilen kan ta fler fraktioner? Jag vill inte ha hela köket fullt med påsar som skall till återvinningsstationen vid tillfälle.*
- *Jag vill ha möjlighet att lämna pappersförpackningar och plastförpackningar nära där jag bor. I dagläget saknar hela stadsdelen Druvefors återvinningsstation vilket får betraktas som misslyckande på gränsen till skandal för en så pass central stadsdel, där inte alla har bil eller vill vara beroende av bil till den här typen av ärenden.*
- *Kameror så att folk drar sig för att svina ner. Ett ställe att snabbt och enkelt lämna saker som någon annan kanske vill ha vore också bra.*
- *Kunnig och tillmötesgående personal. Samt att det inte ska vara trångt, idag är det lite trångt på alla utom i Fristad.*
- *Kärl för återvinning av textil och elektronik. Klart det är viktigt att kärlen inte är fulla! Hur kul är det att gå hem med allt skräp? Återkommande insatser för att informera om att och hur man ska sortera. Många vet inte eller glömmer bort. Viktigt att det är smidigt att sopsortera, behöver man gå en kilometer i slask kanske man låter bli. Sen en annan stor uppgift för politiker, lagstiftning mot onödiga samt förpackningar icke nedbrytbara förpackningar i kombination med styrning och belöning för initiativ för att minska sopberget.*
- *Längre öppettider. Fler anställda (finns många nyanlända och långtidsarbetslösa som kan plocka skräp, och vill ha jobb - känna sig delaktiga). Ser för jäkligt ut vid vissa stationer på marken runt om kring. Det flyger dessutom om kring och ger fel signaler - kan andra skräpa, så kan väl jag!!*
- *Ni skulle kunna ha sopkärlen uppkopplade för att optimera eran hantering och ha full översyn ifall de behöver tömmas eller ej utan att åka dit.*
<https://m.youtube.com/watch?v=VZs1Np7PneQ>

- *Ordna så att alla boråsare kan delta i återvinningen utan att behöva använda bil. Vi kan inte ha massor med folk som åker omkring och bränner fossila bränslen för att bli av med sitt avfall. Utökad hämtning, fler fraktioner, vid hemmet eller mycket tätare mellan stationerna (eller en kombination av dessa två).*
- *Polisanmäl folk som skräpar ner och medvetet dumpar skrymmande avfall utanför*
- *Skulle gärna se insamling vid hushållet som andra kommuner har! Saknar återvinning vid ICA Maxi, perfekt att ta med sopor när man ändå åker och handlar för att slippa dubbla transporter. Stationen vid ICA Knalleland ligger alldeles för nära Viskan, har sett batterier vara på väg ner i Viskan :- (Det är ofta fullt i containers vart jag än åker. Skulle gärna ha en liten station i Tosseryd. Keep up the good work!*
- *Skyltar även med bilder. Att det är lätt att lägga i skräpet. Möjlighet att rengöra händerna efteråt. Gärna ett tak över stationen så hindrar inte dåligt väder. Se till att det är lätt att göra rätt och att de som bara slänger allt möjligt där förstår hur det fungerar (vad som ska till återvinningscentralen t.ex.). Kanske kameraövervakning för att förhindra förstörelse? Sen får stationen gärna se lite fin ut, någon kanske vill spraymåla behållarna med fina bilder...*
- *Trevligt bemötande. Otrevlig personal på Boda och Lusharpan.*
- *Ett kort för privatpersoner som dras varje gång som privatpersonen tömmer. Ett bestämt antal gånger per år som man får tömma gratis. Debitering sker efter att alla fria tömningar är registrerade.*
- *Upplevelsen kan väl aldrig bli jättepositiv? Men ett talande sopkärl som säger: Tack, du gör en insats för miljön. Ännu bättre vore om den är extra vänlig mot sorterare som gått eller cyklat till stationen!*
- *Vissa glasigloos har samma färg för ofärgat som färgat. Men detta är inte bra. Har sett folk slänga färgat glas i ofärgad behållare.*
- *Inte bra att ni tog bort återvinningsstationen på Hedvigsborg vid Tursagatan och på Trandared vid apoteket. Är det långt till återvinningsstation så får äldre ej bilburna problem. Minst 1 i varje stadsdel.*

Svar från Borås Energi och Miljö, i samråd med Förpacknings- och Tidningsinsamlingen

Vi är tacksamma för att många tog sig tid att svara på enkäten. Resultatet och kommentarerna kommer att beaktas i vårt ständiga förbättringsarbete.

Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTI driver återvinningsstationer i Borås. Borås Energi och Miljö städar återvinningsstationerna på uppdrag av FTI och har, tillsammans med andra entreprenörer, uppdrag att tömma behållarna. Det krävs därför att Borås Energi och Miljö och FTI har ett nära samarbete när det gäller arbetet med att förbättra återvinningsstationerna i Borås.

Flera av kommentarerna i enkäten berörde återvinningscentraler och inte återvinningsstationer. Då namnen är snarlika är det lätt att blanda ihop begreppen. I kommentarerna berördes även fastighetsnära insamling, FNI. Nedan ges ett förtydligande av vad som menas med återvinningsstationer, återvinningscentraler och fastighetsnära insamling.

- **Återvinningsstation (ÅVS):** Hit kan du gå för att lämna förpackningar av glas, plast, papper och metall samt av tidningar. Det finns ca 60 st kompletta återvinningsstationer i Borås.

- **Återvinningscentral (ÅVC):** En återvinningscentral är alltid bemannad. Här kan du få hjälp med hur du ska sortera ditt avfall och du kan även lämna grovavfall och farligt avfall. I Borås finns fem återvinningscentraler: Boda och Lusharpan i Borås och övriga i Viskafors, Dalsjöfors och Fristad.
- **Fastighetsnära insamling (FNI):** Fastighetsägare eller bostadsrättsföreningar kan införa insamling av tidningar och förpackningar av glas, plast, papper och metall i eller intill fastigheten. Fastighetsägaren tecknar då avtal med Borås Energi och Miljö eller någon annan återvinningsentreprenör.

Då syftet med denna enkät var hur vi kan förbättra våra återvinningstationer kommer vi att fokusera de kommentarer som berör just återvinningsstationer. Dock har vi tagit till oss övriga kommentarer och kommer att beakta dessa internt.

I enkäten gavs kommentarer om att det har varit nedskräpat vid vissa återvinningsstationer. Vi är tacksamma för feedback och arbetar kontinuerligt med förbättringsarbete. Efter att det kommit in flera klagomål under hösten om nedskräpning på vissa återvinningsstationer gjordes förändringar i form av nya städrutiner. Vi mäter regelbundet synpunkter och ser nu att vi får mer positiv feedback om städningen. Samtliga klagomål och synpunkter ska gå via FTI, som sedan kontaktar Borås Energi och Miljö som utför själva städningen.

Angående kommentaren att behållarutformningarna bör vara tillgänglighetsanpassade så att t.ex. personer med rullstol kan lämna skräp, svarar FTI att behållarna även har inkasthål på lägre höjd. Om någon behållare inte skulle ha ett inkasthål på lägre höjd kan man kontakta FTI.

Vi kommer att ta till oss kommentaren om att behållaren för batterier ofta är full. Borås Energi och Miljö kan t.ex. behöva öka tömningsfrekvensen för batterier.

Det var några kommentarer som handlade om önskemål om fastighetsnära insamling (FNI), för att slippa åka till en återvinningsstation. Det är fastighetsägaren som bestämmer om fastigheten ska ha FNI. Vi ser positivt till att fastighetsägare skapar förutsättningar för detta.

Kommentaren som handlade om att sätta upp en extra papperskorg för plastpåsar kommer från ett vanligt missförstånd. Plastpåsar och papperspåsar är en förpackning och ska slängas i kärlet för plast- respektive pappersförpackning. Här kan vi bli bättre på att informera om detta.

Det gavs kommentarer om att det saknas återvinningsstationer i specifika områden, att det är synd att vissa stationer stängts samt att vissa stationer inte innehåller tillräckligt många kärler. Nedan ges svar på dessa kommentarer:

- Den återvinningsstationen som var placerad vid Hedvidsborg stängdes på grund av arbetsmiljöskäl. Stationen var inte heller fullständig, utan saknade flera kärl. Vi har sökt bygglov för en ny fullständig återvinningsstation på ett annat ställe i Hedvigsborg.
- Vad gäller återvinningsstationerna på Trandared gavs inga nya bygglov. Vi jobbar nu på att få till en återvinningsstation vid Ica Maxi.
- När det gäller synpunkten om att det endast finns glasiglos och kärl för tidningar på stationen i Druvefors, så jobbar vi aktivt tillsammans med Wilhelms för att införa FNI i anslutning till flera fastigheter i Druvefors.

Det gavs en kommentar om att man borde polisanmäla de som dumpar grovavfall. Om man ser att någon dumpar grovavfall eller farligt avfall på en återvinningsstation, istället för att ta avfallet till en bemannad återvinningscentral, kan man kontakta FTI. Numret till FTI ska finnas på en skylt som är uppsatt vid varje återvinningsstation. FTI kan sedan polisanmäla detta.

När det gäller att sätta upp kameror på återvinningsstationerna så är det inte så enkelt. Det är svårt och kräver tillstånd från Länsstyrelsen. Det finns därför väldigt få återvinningsstationer som har kameraövervakning i Sverige idag.

Angående kommentaren om att behållarna för att lämna glas inte bör ha samma färg för färgat och ofärgat glas, så svarar FTI att behållarna ska ha en enhetlig färg, men att skyltarna har olika färg. Vi tar ändå till oss kommentaren och förstår om vissa upplever att det inte är tillräckligt tydligt. Vi kommer att testa nya tydligare skyltar på återvinningsstationen vid Kransmossen, som ska fungera som en testbed för ett testa nya lösningar.

Ett önskemål som kom upp i enkätsvaren var att sätta upp kärl för textil och elektronik på återvinningsstationerna. Elektronik är klassat som farligt avfall och måste därmed hanteras på ett säkert sätt. Därför ska elektronik lämnas på en bemannad återvinningscentral. Textil ligger inte under FTI:s ansvar att omhänderta, men det pågår diverse satsningar för att möjliggöra ökad återvinning av textilier där vi är engagerade.

Det inkom en synpunkt om att man bör ha återkommande informationsinsatser om att (och hur) man ska sortera. Här kan vi bli ännu bättre och tar till oss synpunkten.

Vi fick en kommentar om att ordna så att alla Boråsare kan delta i återvinningen utan att behöva ha bil. Detta är en fråga som vi arbetar aktivt med just nu i projektet TJAFS – Tjänsteutveckling i avfallssystemet. Se mer information om projektet här: <https://www.facebook.com/tjafsboras/?fref=ts>

I enkätsvaren fick vi även flera innovativa idéer om hur återvinningsstationerna i Borås kan förbättras, såsom:

- Pratande avfallskärl som säger "Tack, du gör en insats för miljön".

- Skyltar med bilder, så att det är lätt att sortera rätt
- Uppkopplade avfallskärl för att kunna optimera tömningsfrekvens.
- Spraymåla kärlen så att de ser roligare ut.
- Möjlighet att rengöra händerna efteråt.
- Ett tak över stationerna

Vår nya återvinningsstation på Kransmossen kommer att fungera som en Testbed, där vi kommer att testa nya innovativa lösningar. Därför är vi mycket tacksamma för tips på idéer som vi kan testa på Kransmossen och vi kommer att beakta de idéer som gavs i enkäten i vårt framtida arbete. Om ni har några nya idéer får ni gärna skicka de till: camilla.axelsson@borasem.se.

De första innovativa lösningarna som vi planerar att testa på Kransmossen är:

- En QR-kod där boråsarna har möjlighet att rapportera om det är fullt i något kärl.
- Nya skyltar så att det ska bli lättare att sortera rätt.

Kransmossen kan även bli Sveriges första "twittrande återvinningsstation". Följ stationen på Twitter: https://twitter.com/bem_avs.

BILAGA

Nedan ges enkätsvaren för varje faktor:

1. Att det är rent och snyggt

Gradering	Antal	Värdering
1. minst viktig	0	0
2	1	2
3	2	6
4	0	0
5	5	25
6	2	12
7	7	49
8	17	136
9	8	72
10. viktigast	16	160
Summa		462

2. Att sopkärlen inte är fulla

Svar	Antal	Värdering
1. minst viktig	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	0	0
6	1	6
7	9	63
8	6	48
9	10	90
10. viktigast	32	320
		527

3. Att det är upplyst

Svar	Antal	Värdering
1. minst viktig	0	0
2	1	2
3	2	6
4	1	4
5	8	40
6	8	48
7	10	70
8	5	40
9	10	90
10. viktigast	13	130
		430

4. Att stationen finns nära min bostad

Svar	Antal	Värdering
1. minst viktig	1	1
2	1	2
3	0	0
4	0	0
5	11	55
6	7	42
7	8	56
8	8	64
9	10	90
10. viktigast	12	120
		430

5. Att det finns bra parkeringsmöjligheter i närheten

Svar	Antal	Värdering
1. minst viktig	3	3
2	2	4
3	2	6
4	1	4
5	3	15
6	7	42
7	11	77
8	18	144
9	6	54
10. viktigast	5	50
		399

6. Att det finns bra skyltar så att man lätt förstår vilket skräp som ska slängas i vilken behållare.

Svar	Antal	Värdering
1. minst viktig	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	2	10
6	3	18
7	4	28
8	13	104
9	12	108
10. viktigast	24	240
		508